

עפ"ג 30275/02/15 - מדינת ישראל נגד י כ

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט
לפני כב' השופטים - י' נועם, ר' פרידמן-פלדמן ומ' בר-עם

עפ"ג 30275-02-15 מדינת ישראל נ' י כ

המערער:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

המשיב

י כ

ע"י ב"כ עו"ד גדעון נחום

פסק דין

השופטת ר' פרידמן-פלדמן:

1. ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופטת מרים לומפ) מיום 29.12.2014 בת"פ 50670-02-11 ובפ"א 4352-32830/2009 (תחנת חברון), לפיו נגזר על המשיב מאסר על תנאי של 6 חודשים בגין כל עבירת אלימות, מאסר על תנאי של 3 חודשים בגין כל עבירת סמים, שירות לתועלת הציבור בהיקף 100 שעות וצו מבחן למשך שנה.

האישומים:

2. המשיב הורשע, על פי הודאתו, בשתי עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות, בעבירת איומים ובתקיפה סתם, וכן, בתיק נוסף אותו צירף, נקבע כי עבר עבירות של ייצור, הכנה והפקת סמים ובהחזקה ושימוש של סמים.

האישום הראשון בתיק 50670-02-11 מייחס למשיב תקיפת אישתו המתלוננת ואיומים, בכך שבתאריך 15.8.09, כאשר המשיב ישב עם המתלוננת ושלושה מילדיהם סביב שולחן השבת בביתם, החל המשיב לכנות את המתלוננת בכינוי גנאי ואמר לה כי עוד "יטפל בה", ולאחר מכן היכה אותה מכת אגרוף בידה הימנית. המתלוננת דחפה את המשיב מעליה והוא היכה בה בפניה, מתחת לעין שמאל. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת נפיחות ביד ודימום מתחת לעין שמאל.

על פי האישום השני, בסביבות מאי 2009, התעורר ויכוח קולני בין המשיב למתלוננת, שבעקבותיו צעקה בתם על המשיב. הנאשם כעס על בתו, בעט ברגליה וגרם לה לנפיחות.

האישום השלישי מתייחס ליום 11.2.11, אז שוב תקף המשיב את המתלוננת, בכך שצבט אותה בבטנה, בחזה ובמקומות מוצנעים בגופה וכן הצמיד אותה לשיש המטבח בחוזקה וסובב את ידיה לאחור, זאת כאשר לא השיבה לשאלתו לאן היא הולכת לשבת.

התיק המצורף, בו הודה המשיב, עניינו גידול שתילי קנבוס על ידי המשיב על גג ביתו והחזקת חשיש לצריכה עצמית, ביולי 2009.

תסקירי שירות המבחן:

3. לבית משפט קמא הוגשו מספר תסקירים בעניינו של המשיב.

מהתסקירים עולה כי המשיב הינו כיום כבן 61 שנה, גרוש מהמתלוננת ואב לשמונה ילדים.

המשיב סובל מתחלואה כפולה של בעיות נפשיות ושימוש בסמים, הוא סובל מדיכאון כרוני ומהפרעה באישיות על רקע גדילתו באווירה של פגיעה פיזית ורגשית מתמשכת. כן הוא סובל מבעיות בריאותיות קשות נוספות, כמפורט בתסקיר, והוא זכאי לקצבת נכות של המוסד לביטוח לאומי בשיעור 65%. על רקע זה מתקשה המשיב להסתגל למסגרות לימודים ותעסוקה ולהתמיד בהן לאורך זמן.

בתסקיר הובאה התייחסות למשפחתו הגרעינית של המשיב ולקורות חייו, וכן למהלך חיי הנישואין שלו. כאמור, בינתיים התגרשו בני הזוג.

משיחה עם המתלוננת עלה תאור של אלימות קשה כבר מתחילת הקשר הזוגי. כיום המתלוננת איננה חוששת מהמשיב, אם כי תיארה את התנהגותו כאימפולסיבית ובלתי צפויה. כמו כן, לצד הכעס שמבטאת המתלוננת כלפי המשיב, היא מגלה כלפיו תחושות של חמלה ודאגה.

לגבי שימוש בסמים ציין המשיב כי הוא נעזר בסמים כדרך להתמודד עם הכאבים הפיזיים והנפשיים מהם הוא סובל, כיון שתרופות מרשם שהוא מקבל אינן מסייעות לו. בינתיים קיבל המשיב אישור לשימוש בסמים באופן חוקי. המשיב הפסיק את הטיפול הפסיכיאטרי, לדבריו בשל תופעות לוואי קשות מהתרופות שקיבל.

לאור מצבו הבריאותי של המשיב, לאור גירושיו מהמתלוננת וניתוק הקשר ביניהם, המליצה קצינת המבחן להסתפק במאסר על תנאי כעונש מרתיע. בהמשך הומלץ על צו מבחן פיקוחי. שירות המבחן מצא כי המשיב אינו מתאים לביצוע של"צ, בשל השימוש בסמים, אף ששימוש זה נעשה באופן חוקי.

טיעונים לעונש וגזר הדין:

4. בטיעונים לעונש שהתקיימו עוד בפברואר 2013, ביקשה המערערת להטיל על המשיב מאסר בפועל שלא יפחת משנה וחצי ומאסר על תנאי. בית המשפט הפנה את המשיב לקבלת תסקיר משלים וחוות דעת הממונה על עבודות שירות. הממונה על עבודות שירות מצא כי המשיב אינו כשיר לעבודות שירות בשל מצבו הרפואי ושירות המבחן לא מצא את המשיב מתאים לביצוע של"צ בשל השימוש בסמים. בית המשפט שב והורה לשירות המבחן למצוא למשיב מקום לביצוע של"צ.

5. בגזר דינו מתייחס בית משפט קמא לאירועים נשוא כתבי האישום ולנסיבותיו של הנאשם כמפורט בתסקירי שירות המבחן. בית המשפט קובע כי נוכח חומרת העבירות המיוחסות למשיב וריבוי העבירות, צריך העונש להיות מאסר, ולו בעבודות שירות, אך כאמור, המשיב לא נמצא כשיר לביצוע עבודות שירות. כן מתייחס בית משפט קמא לעברו הפלילי של המשיב.

עם זאת, בית המשפט החליט שלא לגזור עונש מאסר על המשיב, מטעמי שיקום, לאחר שעקב אחר המשיב במשך שלוש שנים, כאשר בתקופה זו לא ביצע המשיב עבירות נוספות.

עוד צויין כי מעשיו של המשיב נבעו מהשימוש בסמים, על רקע מחלותיו, וכי כיום מקבל המשיב סמים ברישיון, דבר המקטין את הסיכון להישנות העבירות. גם העובדה שהמשיב חי כיום בנתק מבני משפחתו, מקטינה את הסיכון להישנות העבירות.

בית המשפט קבע כי נראה שההליך הפלילי הציב למשיב גבולות ברורים, עברו הפלילי ישן, הרשעתו האחרונה היא בעבירה משנת 2003 ובארבע השנים האחרונות לא נפתחו לו תיקים נוספים. נקבע כי האינטרס הציבורי לא יפגע, אם יוטל על המשיב עונש שאינו כולל רכיב מאסר.

לשיקולי השיקום מצטרפות במקרה זה נסיבות חיים קשות. המשיב כיום אדם בודד וחולה ללא תמיכה משפחתית, והוא סובל ממחלות רבות ומוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי. לפיכך החליט בית המשפט לגזור על המשיב שירות לתועלת הציבור ולא מאסר בפועל. כן הוסיף בית המשפט צו מבחן פיקוחי, כדי שהמשיב ימשיך בקשר עם שירותי הרווחה בפיקוח שירות המבחן.

הערעור:

6. המערערת טוענת כי טעה בית משפט קמא שלא ייחס את החומרה הראויה לעבירות בהן הורשע המשיב.

נטען כי טעה בית המשפט כאשר הפנה את המשיב שוב ושוב לשירות המבחן, ובסופו של דבר הטיל על המשיב של"צ.

עוד נטען כי טעה בית משפט קמא שלא הרשיע את המשיב בעבירות הסמים לאחר שקבע כי המשיב ביצע אותן. לעניין זה נטען כי בית המשפט טעה כשהתייחס למשיב כמי שמשתמש בסמים באופן חוקי, כאשר העבירות בוצעו בשנת 2009 והשימוש החוקי החל כחמש שנים לאחר מכן.

נטען עוד כי טעה בית המשפט עת הגיע למסקנה כי המשיב השתקם ונמנע מהטלת מאסר משיקולי שיקום, תוך חריגה מרף הענישה המקובל. בית המשפט טעה גם בהתעלמו מעברו הפלילי של המשיב.

המערערת טוענת כי אין בעונש שנגזר על המשיב הרתעה מספקת.

המערערת מבקשת להחמיר בענשו של המשיב ולגזור עליו עונש הולם.

דין והכרעה:

7. לאחר עיון בהודעת הערעור ושמיעת טיעוני ב"כ המערערת, לא ביקשנו תשובת ב"כ המשיב לערעור.

כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר-הדין של הערכאה הדיונית; וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד שבהם נפלה טעות מהותית, או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה (ע"פ 7430/13 שחרוך טוחסונוב נ' מדינת ישראל (3.3.14); וכן ראו: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13); וע"פ 3151/13 עבדאללה נ' מדינת ישראל (24.4.14), בפסקה 10).

בענייננו, מדובר, אמנם, בעבירות חמורות - בשורה של עבירות כלפי בני משפחה ועבירות סמים, ובעונש מקל.

עם זאת, ישנן לא מעט נסיבות לקולא - חלוף הזמן מאז האירועים, שהחמורים שבהם משנת 2009; עברו הפלילי של המשיב ישן מאוד - העבירה האחרונה בה הורשע משנת 2004; הודאתו של המשיב; גירושי בני הזוג; מצבו הרפואי הקשה של המשיב, בגינו הוא אף צורך סמים בהיתר; והעובדה שבשנים האחרונות לא הסתבך המשיב בעבירות חדשות.

מכלול הנימוקים מצדיק הימנעות משליחתו של המשיב אל בין כותלי הכלא. משלא נמצא המשיב כשיר לריצוי מאסר בעבודות שירות, בשל מצבו הרפואי, לא ניתן לומר כי טעה בית המשפט כאשר בחר להטיל על המשיב שירות לתועלת הציבור.

בנסיבות אלה, גזר הדין סביר ואין עילה של ממש להתערבות של ערכאת הערעור.

אשר על כן הערעור נדחה.

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים ולשירות המבחן.

ניתן היום, ז' באייר התשע"ה, 26 באפריל 2015, בהיעדר הצדדים.

משה בר-עם, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, שופט